

‘Zonder plant ga je niet leven’

Een duurzame boseconomie in Suriname zou de weg kunnen plaveien naar een betere en meer welvarende toekomst voor de bescheiden populatie van Suriname (bijna een half miljoen mensen).

De internationale markt voor duurzame, gecertificeerde producten uit de tropische groene gordel van onze wereld neemt gestadig toe. Suriname kan hiervan profiteren, aangezien het land een schatkamer is van biodiversiteit. Bijna 80 procent van Suriname wordt bedekt door ongerept tropisch regenwoud, met een grote diversiteit van flora en fauna. Aangezien er groeiende internationale vraag is naar FSC-gecertificeerd hout, zou investeren in duurzaam bosbeheer volgens FSC-standaarden het begin kunnen zijn van een nieuwe, duurzame economische groei in Suriname. Duurzaam, gecertificeerd ecotoerisme in Suriname heeft

een enorm potentieel. Er valt veel te ervaren voor internationale bezoekers. Daniel McCall, hoofd natuurbescherming van WWF Guianas in Suriname: ‘De dierenwereld in Suriname telt ondermeer jaguars, reuzen rivierotters, de groene boomboa, papegaaien, toekans, roze ibissen, harpij arenden en de Guiaanse rotschaan. In het centraal Surinaams natuurreserveat leven acht verschillende soorten apen. Miljoenen trekvogels uit Noord-Amerika overwinteren langs de kusten, terwijl de stranden nestplaatsen bieden voor vier verschillende soorten bedreigde zeeschildpadden. De grootste populatie van de

Hopelijk zullen zich sponsors melden om te helpen bij het realiseren van de droom van Van Troon: het doorgeven van de database die nu in zijn hoofd zit aan de samenleving van Suriname.

Atlantische leatherback schildpad in de wereld nestelt op de stranden van Suriname.’ Duurzaam geteelde, gecertificeerde orchideeën en bromelia’s bieden Suriname mooie kansen op de internationale markt.

MEDICINALE PLANTEN Duurzaam bosbeheer is belangrijk om medicinale planten in de bossen van Suriname te beschermen. De verkoop van medicinale planten is reeds van economische betekenis. Tinde van Andel van het Herbarium van de Universiteit van Utrecht stelt vast: ‘Suriname exporteert aanzienlijke aantallen verse, gedroogde en bevroren medicinale planten naar Nederland, waar ze een grote rol schijnen te spelen in de gezondheidszorg van Surinaamse immigranten.’

Frits van Troon, een Saramaccaanse Maroon in Suriname, is een internationaal bekende, autodidactische veldbotanist. Hij is een wandelende database van kennis over medicinale planten, met beroemde leerlingen zoals Mark Plotkin. ‘Zonder plant ga je niet leven’, zegt de zeventig-jarige Van Troon. Op dit moment geeft hij leiding aan een plaatselijke NGO genaamd de Stichting Panda, die een ecotoerisme-project ontwikkelt op een eiland in het Brokopondo Meer. Tinde van Andel, bestuurslid van de Nederlandse NGO Rainforest Medical die de Panda Stichting steunt, vertelt dat Van Troon een ‘cultureel centrum wil opzetten waar mensen informatie kunnen uitwisselen over genezing door kruiden en traditioneel bosbeheer’. Prins Bernhard – een van de oprichters van het internationale Wereld Natuur Fonds – eerde Van Troon met de Orde van de Gouden Ark in 2001. Hopelijk zullen zich sponsors melden om te helpen bij het realiseren van de droom van Van Troon: het doorgeven van de database die nu in zijn hoofd zit aan de samenleving van Suriname.

Groen, duurzaam gewonnen goud biedt een ander veelbelovend economisch perspectief voor Suriname. Op dit moment zorgt kleinschalige goudmijnbouw voor veel ecologische schade, maar dat kan veranderen. Daniel McCall stelt vast: ‘Aangezien Suriname zowel goud heeft als

hout, zijn er grootschalige bedreigingen voor de bossen en de zoetwaterreservoirs van de regio. Dit heeft een negatief gevolg voor de gemeenschappen die afhankelijk zijn van het bos en die een betekenisvolle relatie hebben met het land. Bijvoorbeeld, de snelle expansie van kleinschalige goudmijnbouw in Suriname en het toenemend gebruik van kwik, is een grote bron van zorg. Het is bekend dat kwik zoetwater kan vervuilen en daardoor een belangrijk effect kan hebben op het leven van mensen die in het bos wonen en die voor verschillende doelen vertrouwen op de waterwegen, daarbij inbegrepen voedsel en recreatie. Bedreigingen van de bossen zijn ook: slecht geplande houtwinning, ongereguleerde of slecht gereguleerde exploitatie van plantensoorten en diersoorten, en milieuvervuiling.’

Duurzaam, gecertificeerd ecotoerisme in Suriname heeft een enorm potentieel. Er valt veel te beleven voor internationale bezoekers.

GROEN GOUD Indien de vervuillende kleinschalige goudmijnbouw in Suriname wordt getransformeerd in duurzame praktijken, worden verschillende doelen tegelijk bereikt. De bosrivieren zullen weer schoon worden en er kan winst worden gemaakt omdat er een nieuwe internationale markt is ontstaan voor goud dat op een duurzame en verantwoorde manier is gewonnen. Dit is een snelgroeiende markt. Het is de markt voor juwelen die zijn gemaakt van Oro Verde, Groen Goud, wat is begonnen in Colombia. Elders in het boek valt daarover meer te lezen.